

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	DREPTUL UNIUNII EUROPENE			
Anul calendaristic	2021	Anul de formare	II	Forma de evaluare finală (N / C) (N – notă C – calificativ)
Regimul disciplinei { OB -obligatorie, OP -opțională, F - facultativă}	OB			
Total ore prevăzute pentru disciplină în planul de formare	12			
Formator(i)	Augustin FUEREA, Roxana-Mariana POPESCU, Ana-Maria LUPULESCU, Răzvan Horațiu RADU, Tudor CHIUARIU			

Programa analitică (tematica)	<p>Atelierul 1: Identificarea și invocarea tratatelor, a actelor juridice ale Uniunii Europene și a jurisprudenței CJUE</p> <p>1.1. Aspecte practice ale documentării prin folosirea bazei de date a UE în domeniul legislației - Eur-lex 1.2. Particularități ale identificării jurisprudenței CJUE pe site-ul curia.europa.eu. Aspecte practice 1.3. Specificitatea tratatelor fundamentale ale UE 1.4. Caracteristici esențiale ale diferitelor acte juridice ale UE 1.5. Invocarea instrumentelor juridice ale UE și a jurisprudenței CJUE în pregătirea dosarelor cauzelor 1.6. Analiza jurisprudenței relevante: - CJCE, Yvonne van Duyn c./ Home Office, cauza 41-74, EU:C:1974:133; - CJCE, M. H. Marshall c./ Southampton and South-West Hampshire Area Health, cauza 152/84, EU:C:1986:84; - CJCE, Tanja Kreil c./ Bundesrepublik Deutschland, cauza C-285/98, EU:C:2000:2; - CJUE, Seda Küçükdeveci c./ Swedex GmbH & Co. KG, cauza C-555/07, EU:C:2010:21; - CJUE, Froukje Faber c./ Autobedrijf Hazet Ochten BV, cauza C-497/13, EU:C:2015:357.</p> <p>Atelierul 2 A. Principiile aplicării dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul național. Relevanță în contenciosul judecat de instanțele naționale</p> <p>A.1. Principiul aplicabilității imediate a dreptului Uniunii Europene - aspecte practice A.2. Principiul priorității ori supremației dreptului Uniunii Europene în raport de dreptul național - jurisprudență relevantă: - CJCE, Flaminio Costa c./ E.N.E.L., cauza 6/64, EU:C:1964:66; - CJCE, Administration des finances de l'État c./ Société anonyme Simmenthal, cauza 106/77, EU:C:1978:49. A.3. Principiul aplicabilității directe și efectului direct ale dreptului Uniunii Europene. Efectul direct vertical. Efectul direct orizontal - jurisprudență relevantă: - CJCE, van Gend & Loos c./ Administration fiscale néerlandaise, cauza 26/62, EU:C:1963:1; - CJCE, Gabrielle Defrenne c./ Société anonyme belge de navigation aérienne Sabena, cauza 43-75, EU:C:1976:56 A.4. Efectul indirect al dreptului Uniunii Europene - jurisprudență relevantă: - CJCE, Sabine von Colson și Elisabeth Kamann c./ Land Nordrhein-Westfalen. cauza 14/83, EU:C:1984:153 - CJCE, Marleasing SA c./ La Comercial Internacional de Alimentacion SA, cauza C-106/89, EU:C:1990:395</p> <p>B. Sistemul de protecție a drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană</p> <p>B.1. Drepturile fundamentale - parte componentă a principiilor generale ale dreptului UE B.2. Carta Drepturilor Fundamentale a UE B.3. Aderarea UE la CEDO B.4. Limitarea drepturilor fundamentale în dreptul UE B.5. Cazuri practice propuse spre rezolvare B.6. Jurisprudență relevantă: - CJCE, Friedrich Stork & Cie c./ High Authority of the European Coal and Steel Community, cauza 1/58, EU:C:1959:4;</p>
----------------------------------	--

- CJCE, Erich Stauder c./ Stadt Ulm, cauza 29/69, EU:C:1969:57
- CJCE, Parlamentul European c./ Consiliul Uniunii Europene, 2006, cauza C-540/03, EU:C:2006:429;
- CJUE, Gerardo Ruiz Zambrano c./ Office national de l'emploi, 2011, cauza C-34/09, EU:C:2011:124;
- CJUE, Aranyosi și Căldăraru, cauzele conexe C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198.

Atelierul 3

Tipuri de acțiuni în competența CJUE. Răspunderea statelor pentru prejudiciile cauzate particularilor prin nerespectarea dreptului UE. Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare

3.1. Delimitarea de competență între instanțele naționale și instanțele unionale.

3.2. Sistemul de remedii instituit de dreptul Uniunii Europene.

- Remedii în fața instanțelor naționale. Aplicarea dreptului Uniunii Europene de către judecătorul național. Principiul efectului util al dreptului Uniunii Europene și principiul autonomiei procedurale a statelor membre. Răspunderea statelor pentru prejudiciile cauzate particularilor prin încălcarea dreptului UE.

- Remedii în fața instanțelor unionale. Contenciosul administrativ al Uniunii Europene (controlul de legalitate al actelor unionale). Acțiunea în neîndeplinirea obligațiilor izvorâte din dreptul Uniunii Europene îndreptate împotriva statelor membre. Acțiuni în daune.

3.3. Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare

3.4. Analiza jurisprudenței relevante:

- CJCE, Comet BV c./ Produktschap voor Siergewassen, cauza 45/76, EU:C:1976:191;
- CJCE, Plaumann & Co. c./ Comisia CEE, 1963, cauza 25/62, EU:C:1963:17;
- CJCE, SRL Cilfit et Lanificio di Gavardo SpA c./ Ministero della Sanità, cauza 283/81, EU:C:1982:335;
- CJCE, Foto-Frost c./ Hauptzollamt Lübeck-Ost, cauza 314/85, EU:C:1987:452;
- CJUE, Aziz Melki & Sélim Abdeli, cauzele C-188/10 și C-189/10, EU:C:2010:363;
- CJCE, Francovich, Bonifaci ș.a. c./ Italia, 1991, cauzele C-6/90 și C-9/90, EU:C:1991:428.

3.5. Cazuri practice propuse cursanților spre rezolvare

3.6. Asistența juridică acordată de către avocați în soluționarea litigiilor privind exercitarea libertăților de circulație

Bibliografie

BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE

1. Suportul de curs

BIBLIOGRAFIE FACULTATIVĂ

Doctrină:

1. **Chiariu Tudor**, *Contenciosul administrativ român*, București, Editura Hamangiu, 2020, Capitolul 4 „Aplicarea dreptului Uniunii Europene în cauzele de contencios administrativ român”;
2. **Craig, Paul; de Búrca, Gráinne**, *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină*, ediția a VI-a, Editura Hamangiu, București, 2017;
3. **Craig, Paul; de Búrca, Gráinne**, *EU Law. Text, Cases, and Materials*, Sixth Edition, Oxford UP, 2015;
4. **Fábián, Gyula; Lazăr, Laura**, *Dreptul Uniunii Europene. Selecție de jurisprudență relevantă. Volumul 1, (principii fundamentale, izvoare, instituții, cetățenia unională)*, Editura Universul Juridic, București, 2017;
5. **Fuerea, Augustin**, *Dreptul Uniunii Europene. Principii, acțiuni, libertăți*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
6. **Gavalda, Cristian; Parleani, Gilbert**, *Droit des affaires de l'Union Européenne*, 7e édition, Litec, 2015;
7. **Popescu, Roxana-Mariana; Dumitrașcu, Augustina Mihaela**, *Dreptul Uniunii Europene. Sinteze și aplicații*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2015;

Culegeri:

- **Bercea, Raluca; Doroga, Sorina**, *Dreptul Uniunii Europene în hotărâri și cazuri practice*, ediția a 2-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2019;

	<ul style="list-style-type: none"> - Fuerea, Augustin (coordonare și prefațare ediție), „<i>Tratatele fundamentale ale Uniunii Europene</i>”, Editura C.H.Beck, București, 2017. <p><u>Legislație:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția României, republicată; 2. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană (ratificat prin Legea nr.157/2005); 3. Tratatul de la Lisabona (2007/2009); 4. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016); 5. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial Seria C 202, 2016). <p><u>Site-uri:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - www.curia.europa.eu – Curtea de Justiție a Uniunii Europene; jurisprudență istorică; - www.eur-lex.europa.eu - legislația Uniunii Europene; - http://www.cvce.eu/ – European Navigator; - www.ier.ro – Institutul European din România.
Lista materialelor didactice necesare (dacă este cazul)	<ul style="list-style-type: none"> - Laptop - Flipchart - Videoproiector - Instrumente de scris - Hârtie - Acces la internet
La evaluare se iau în considerare:	Pondere în notare, exprimată în % (total=100%; se completează numai elementele care sunt incidente)
- răspunsurile la aplicațiile practice în cadrul atelierelor	40%
- rezultatele obținute la testarea scrisă	30%
- evaluarea continuă a cunoștințelor în cadrul atelierelor	20%
- activitățile gen teme / referate / eseuri etc.	-
- alte activități (<i>precizați</i>) : analiza unei hotărâri a CJUE	10%
Cerințe minime pentru promovare:	
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoștințe elementare la materia ce formează obiectul de studiu - Stăpânirea acceptabilă a categoriilor și conceptelor fundamentale - Răspunsurile să nu cuprindă erori grave - Activitate minimă la activitățile practic-aplicative 	
Cerință de prezență stabilită de formator*:	
(a se completa, dacă este mai mare decât minimul regulamentar) % Frecvența obligatorie la cel puțin 2 din totalul de 3 ateliere	
*potrivit Regulamentului I.N.P.P.A., prezența nu poate fi mai mică de 50%	

Data completării:

13.01.2021

Formatori:

Augustin Fuerea
Roxana-Mariana Popescu
Ana-Maria Lupulescu
Răzvan Horațiu Radu
Tudor Chiuariu